HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

25 februarie 2010 *

În cauza C-381/08,

având ca obiect o cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată în temeiul articolului 234 CE de Bundesgerichtshof (Germania), prin decizia din 9 iulie 2008, primită de Curte la 22 august 2008, în procedura

Car Trim GmbH

împotriva

KeySafety Systems Srl,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul K. Lenaerts, președintele Camerei a treia, îndeplinind funcția de președinte al Camerei a patra, doamna R. Silva de Lapuerta, domnii E. Juhász (raportor), G. Arestis și T. von Danwitz, judecători,

* Limba de procedură: germana.

avocat general: domnul J. Mazák,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

— pentru KeySafety Systems Srl, de C. von Mettenheim, Rechtsanwalt;

— pentru guvernul german, de domnul M. Lumma și de doamna J. Kemper, în calitate de agenți;

— pentru guvernul ceh, de domnul M. Smolek, în calitate de agent;

— pentru guvernul Regatului Unit, de doamna H. Walker, în calitate de agent, asistată de domnul A. Henshaw, barrister;

— pentru Comisia Comunităților Europene, de doamnele A.-M. Rouchaud-Joët și S. Grünheid, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 24 septembrie 2009,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de pronunțare a unei hotărâri preliminare privește interpretarea articolului 5 punctul 1 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74, denumit în continuare „regulamentul") și în special modalitatea de a delimita contractele de „vânzare de mărfuri" de contractele de „prestare de servicii", precum și determinarea locului de executare în cazul vânzării la distanță.

2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între societatea Car Trim GmbH (denumită în continuare „Car Trim"), pe de o parte, și întreprinderea KeySafety Systems Srl (denumită în continuare „KeySafety"), pe de altă parte, în legătură cu obligațiile contractuale ale părților privind livrarea de componente pentru fabricarea sistemelor de airbag.

Cadrul juridic

Reglementarea comunitară

3 În temeiul articolului 68 punctul 1 din regulament, intrat în vigoare la 1 martie 2002, acesta înlocuiește, în relațiile dintre statele membre, cu excepția Regatului Danemarcei, Convenția de la Bruxelles din 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32), astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive privind aderarea noilor state membre la această convenție.

4 Conform considerentului (2) al regulamentului, acesta are drept obiect, în vederea bunei funcționări a pieței interne, „să unifice normele referitoare la conflictele de competență în materie civilă și comercială și [să simplifice formalitățile] în vederea recunoașterii și executării rapide și simple a hotărârilor de către statele membre legate prin prezentul regulament”.

5 Considerentele (11) și (12) ale regulamentului precizează raportul dintre diferitele norme de competență, precum și obiectivele legale ale acestora după cum urmează:

„(11) Normele de competență trebuie să prezinte un mare grad de previzibilitate și să se întemeieze pe principiul conform căruia competența este determinată, în general, de domiciliul pârâtului și, astfel, trebuie să fie întotdeauna disponibilă, cu excepția câtorva situații bine definite în care materia litigiului sau autonomia părților justifică un alt factor de legătură. […]

(12) În afară de instanța domiciliului pârâtului, trebuie să existe și alte instanțe autorizate în temeiul unei legături strânse între instanță și litigiu sau în scopul bunei administrări a justiției”.

6 Articolul 2 alineatul (1) din regulament, care face parte din secțiunea 1 a capitolului II, intitulată „Dispoziții generale”, are următorul cuprins:

„Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, persoanele domiciliate pe teritoriul unui stat membru sunt acționate în justiție, indiferent de naționalitatea lor, în fața instanțelor statului membru în cauză”.

7 Articolul 5 din regulament, care face parte din secțiunea 2 a capitolului II, intitulată „Competențe speciale”, prevede:

„O persoană care are domiciliul pe teritoriul unui stat membru poate fi acționată în justiție într-un alt stat membru:

(1) (a) în materie contractuală, în fața instanțelor de la locul în care obligația care formează obiectul cererii a fost sau urmează a fi executată;

(b) în sensul aplicării prezentei dispoziții și în absența vreunei convenții contrare, locul de executare a obligației în cauză este:

— în cazul vânzării de mărfuri, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile;

— în cazul prestării de servicii, locul dintr-un stat membru unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie prestate serviciile;

(c) în cazul în care nu se aplică litera (b), se aplică litera (a)

[…]”.

8 Articolul 1 alineatul (4) din Directiva 1999/44/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 mai 1999 privind anumite aspecte ale vânzării de bunuri de consum și garanțiile conexe (JO L 171, p. 12, Ediție specială, 15/vol. 5, p. 89) prevede:

„Contractele pentru furnizarea de bunuri de consum care urmează a fi fabricate sau produse sunt, de asemenea, considerate contracte de vânzare în sensul prezentei directive."

Reglementarea internațională

9 Convenția Națiunilor Unite asupra contractelor de vânzare internațională de mărfuri, încheiată la Viena la 11 aprilie 1980 (denumită în continuare „CVIM"), a intrat în vigoare în Italia la 1 ianuarie 1988 și în Germania la 1 ianuarie 1991.

10 Al treilea paragraf din preambulul CVIM prevede:

„[…] [A]doptarea de reguli uniforme aplicabile contractelor de vânzare internațională de mărfuri și compatibile cu diferitele sisteme sociale, economice și juridice va contribui la eliminarea obstacolelor juridice în schimburile internaționale și va favoriza dezvoltarea comerțului internațional."

11 Potrivit articolului 1 alineatul 1 litera a) din CVIM:

„Prezenta convenție se aplică contractelor de vânzare de mărfuri între părți care își au sediul în state diferite:

a) când aceste state sunt state contractante […]”

12 Articolul 3 din CVIM prevede, în ceea ce privește domeniul de aplicare materială al acesteia:

„1. Sunt considerate vânzări contractele de furnizare de mărfuri ce urmează a fi fabricate sau produse, în afară de cazul în care partea care le comandă furnizează o parte esențială din elementele materiale necesare acestei fabricări sau produceri.

2. Prezenta convenție nu se aplică contractelor la care partea preponderentă a obligației părții care furnizează mărfurile constă în furnizarea manoperei sau a altor servicii”.

13 Potrivit articolului 30 din CVIM, „vânzătorul se obligă, în condițiile prevăzute de contract și de prezenta convenție, să predea mărfurile, să transfere proprietatea acestora și, dacă este cazul, să remită documentele referitoare la marfă”.

14 Articolul 31 din CVIM prevede:

„Dacă vânzătorul nu este ținut să predea mărfurile într-un loc special, obligația sa de predare constă:

a) când contractul de vânzare implică transportul mărfurilor – în remiterea mărfurilor primului transportator pentru a le transmite cumpărătorului;

[…]”.

15 În temeiul articolului 6 din Convenția Națiunilor Unite asupra prescripției în materie de vânzare internațională de mărfuri, semnată la New York la 14 iunie 1974:

„1. Prezenta convenție nu se aplică contractelor în care partea preponderentă a obligațiilor vânzătorului constă într-o furnizare de mână de lucru sau de alte servicii.

2. Sunt asimilate vânzărilor contractele de furnizare de bunuri mobile corporale urmând a fi fabricate sau produse, [cu excepția cazului în care] partea care comandă lucrul trebuie să furnizeze o parte esențială din elementele necesare acestei fabricații sau producții”.

Acțiunea principală și întrebările preliminare

16 KeySafety, stabilită în Italia, furnizează sisteme de airbaguri unor fabricanți italieni de autovehicule și a achiziționat de la Car Trim componente utilizate la fabricarea acestor sisteme, în conformitate cu cinci contracte de livrare, între luna iulie 2001 și luna decembrie 2003 (denumite în continuare „contractele").

17 KeySafety a denunțat aceste contracte cu efect de la sfârșitul anului 2003. Întrucât a considerat că aceste contracte trebuiau să își producă, în parte, efectele până în vara anului 2007, Car Trim a apreciat că aceste rezilieri erau tot atâtea încălcări ale contractelor și a formulat o acțiune în despăgubiri în fața Landgericht Chemnitz, instanța de la locul de producție a componentelor. Acesta s-a declarat necompetent să judece cauza, instanțele germane neavând competență internațională.

18 Oberlandesgericht a respins apelul formulat de reclamantă.

19 Această din urmă instanță a subliniat că reclamata era obligată, în temeiul contractelor, să fabrice, precum un fabricant de echipamente pentru automobile, airbaguri de formă determinată, cu produse achiziționate de la furnizori prestabiliți, pentru a le putea livra la comandă, în funcție de necesitățile procesului de producție al întreprinderii KeySafety și conform unor numeroase dispoziții referitoare la organizarea muncii, la controlul calității, la ambalare, la etichetare, la bonurile de livrare și la facturi.

20 Car Trim a formulat un recurs în fața Bundesgerichtshof.

21 Pentru instanța de trimitere, soluționarea acestui recurs depinde de aspectul dacă Landgericht Chemnitz și-a declinat competența internațională în mod greșit, competență pe care trebuia să o aprecieze în temeiul regulamentului.

22 Răspunsul la această întrebare depinde de interpretarea articolului 5 punctul 1 litera (b) din acest regulament, în măsura în care pârâta are sediul, care poate constitui un criteriu de competență, în temeiul articolului 2 din regulament, în Italia și având în vedere că Oberlandesgericht a constatat că nu este aplicabilă nici competența exclusivă a instanțelor germane, în temeiul articolului 22 din regulament, nici prorogarea de competență expresă sau implicită, în temeiul articolelor 23 și 24 din acest regulament.

23 În consecință, instanțele germane nu pot fi competente pentru a se pronunța cu privire la acțiunea în despăgubiri decât dacă se consideră că locul de producție este locul de executare a obligației care formează „obiectul cererii" în sensul articolului 5 punctul 1 din regulament.

24 Instanța de trimitere consideră că instanța competentă este cea cu care legătura geografică este cea mai strânsă, în considerarea locului de executare a prestației caracteristice a contractului. În consecință, aceasta ar fi determinată de prestația contractuală preponderentă, care, în lipsa unui alte legături adecvate, ar trebui apreciată în funcție de criterii economice. Acest criteriu, al prestației economice preponderente, ar fi cel evidențiat de asemenea la articolul 3 alineatul 2 din CVIM sau la articolul 6 alineatul 2 din Convenția Națiunilor Unite din 14 iunie 1974 asupra prescripției în materie de vânzare internațională de mărfuri.

25 În cazul în care locul de executare care determină instanța ar fi cel prevăzut la articolul 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament, ar trebui definit locul unde mărfurile

vândute au fost sau ar fi trebuit să fie livrate în temeiul contractelor. Instanța de trimitere consideră că și pentru vânzările la distanță acest loc de executare se referă la locul unde cumpărătorul dobândește sau ar fi trebuit să dobândească, în temeiul contractelor, puterea de a dispune efectiv de bunul livrat.

26 În aceste condiții, Bundesgerichtshof a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Articolul 5 punctul 1 litera (b) din regulament […] trebuie interpretat în sensul că contractele referitoare la livrarea de mărfuri care urmează să fie fabricate sau produse trebuie calificate drept vânzări de mărfuri (prima liniuță), iar nu drept prestări de servicii (a doua liniuță), chiar și în cazul în care cumpărătorul a formulat anumite cerințe cu privire la obținerea, la transformarea și la livrarea acestor mărfuri, în special în ceea ce privește garantarea calității producției, a fiabilității livrărilor și a unei bune gestiuni administrative a comenzilor? Care sunt criteriile determinante pentru realizarea distincției?

2) Dacă avem de a face cu o vânzare de mărfuri, locul unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile trebuie să fie determinat, atunci când este vorba despre vânzări la distanță, având în vedere locul predării materiale a mărfurilor către cumpărător sau locul unde mărfurile sunt predate primului transportator în vederea transmiterii lor către cumpărător?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

27 Prin intermediul primei întrebări formulate, instanța de trimitere solicită Curții, în esență, să stabilească modalitatea de a delimita „contractele de vânzare de mărfuri" de „contractele de prestare de servicii" în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) din regulament, în cazul unui contract privind livrarea de mărfuri care urmează să fie fabricate sau produse atunci când cumpărătorul a formulat anumite cerințe cu privire la obținerea, la transformarea și la livrarea acestor mărfuri.

28 Cu titlu introductiv, trebuie să se sublinieze că această întrebare a fost adresată cu ocazia unui litigiu între doi fabricanți din sectorul automobilelor. Acest sector industrial este caracterizat printr-o cooperare puternică între fabricanți. Oferta de produs finit trebuie adaptată cerințelor exacte și specificațiilor individuale ale cumpărătorului. În general, acesta din urmă își stabilește în mod exact necesitățile și emite instrucțiuni pentru producție pe care furnizorul trebuie să le respecte.

29 În cadrul unui asemenea proces de fabricație, utilizat și în alte sectoare ale economiei moderne, producția de mărfuri poate include o prestare de servicii care contribuie, alături de livrarea ulterioară a produsului finit, la realizarea obiectului final al contractului în cauză.

30 Modul de redactare a articolului 5 punctul 1 litera (b) din regulament nu conține nici o definiție a celor două categorii de contract, nici elemente de diferențiere a acestor două categorii în cazul vânzării de mărfuri care include în același timp prestarea de servicii. În mod special, prima liniuță a acestei dispoziții, referitoare la vânzarea de mărfuri, nu precizează dacă este aplicabilă și atunci când marfa în discuție trebuie fabricată sau produsă de vânzător cu respectarea anumitor cerințe formulate în această privință de cumpărător, având în vedere faptul că o astfel de fabricație sau producție sau o parte a

acesteia ar putea fi calificată drept „serviciu” în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) a doua liniuță din regulament.

31 În această privință, trebuie amintit că, în ceea ce privește contractele de vânzare de mărfuri și contractele de prestare de servicii, articolul 5 punctul 1 din regulament reține obligația caracteristică a acestor contracte drept factor de legătură cu instanța competentă (a se vedea în acest sens Hotărârea din 23 aprilie 2009, Falco Privatstiftung și Rabitsch, C-533/07, Rep., p. I-3327, punctul 54).

32 Ținând seama de acest fapt, temeiul trebuie să fie, prin urmare, obligația caracteristică a contractelor în cauză. Un contract a cărui obligație caracteristică este livrarea unui bun va fi calificat drept „vânzare de mărfuri” în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament. Un contract a cărui obligație caracteristică este furnizarea de servicii va fi calificat drept „prestare de servicii” în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) a doua liniuță.

33 Pentru a determina obligația caracteristică a contractelor în cauză, trebuie să se țină seama de următoarele elemente.

34 În primul rând, trebuie să se sublinieze că anumite dispoziții ale dreptului Uniunii și ale dreptului internațional care pot orienta interpretarea care trebuie dată noțiunilor „vânzare de mărfuri” și „prestare de servicii” reglementează calificarea unui contract al cărui obiect este vânzarea de mărfuri care trebuie mai întâi fabricate sau produse de vânzător.

35 Mai întâi, în temeiul articolului 1 alineatul (4) din Directiva 1999/44, contractele pentru furnizarea de bunuri de consum care urmează a fi fabricate sau produse sunt considerate contracte de vânzare, iar în temeiul articolului 1 alineatul (2) litera (b) din această directivă, orice obiect mobil corporal este calificat „bun de consum", cu anumite excepții, care nu sunt relevante într-o cauză precum cea din acțiunea principală.

36 În plus, potrivit articolului 3 alineatul 1 din CVIM, sunt considerate vânzări contractele de furnizare de mărfuri ce urmează a fi fabricate sau produse, în afară de cazul în care partea care le comandă furnizează o parte esențială din elementele materiale necesare acestei fabricări sau acestei produceri.

37 În plus, articolul 6 alineatul 2 din Convenția Națiunilor Unite din 14 iunie 1974 asupra prescripției în materie de vânzare internațională de mărfuri prevede de asemenea că sunt asimilate vânzărilor contractele de furnizare de bunuri mobile corporale care urmează a fi fabricate sau produse, cu excepția cazului în care partea care comandă lucrul trebuie sa furnizeze o parte esențială din elementele necesare acestei fabricații sau producții.

38 Prin urmare, dispozițiile sus-menționate constituie un indiciu că aspectul că marfa care urmează a fi livrată trebuie fabricată sau produsă în prealabil nu modifică eventuala calificare a contractului în cauză drept contract de vânzare.

39 Pe de altă parte, Curtea a ajuns la aceeași concluzie în materie de contracte de achiziții publice. În Hotărârea din 11 iunie 2009, Hans & Christophorus Oymanns (C-300/07, Rep., p. I-4779), Curtea a arătat, la punctul 64 din această hotărâre, că noțiunea „contracte de achiziții publice de bunuri", de la articolul 1 alineatul (2) litera (c) primul

paragraf din Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO L 134, p. 114, Ediție specială, 06/vol. 8, p. 116), cuprinde cumpărarea de produse, indiferent dacă produsul vizat este pus la dispoziția consumatorilor gata fabricat sau după ce a fost confecționat potrivit cerințelor acestora. La punctul 66 din hotărârea menționată, Curtea a concluzionat că în cazul furnizării de mărfuri care sunt fabricate și adaptate în funcție de nevoile individuale ale fiecărui client, confecționarea mărfurilor menționate face parte din furnizarea mărfurilor în cauză.

40 În al doilea rând, trebuie să se țină seama de criteriul evocat de Comisia Comunităților Europene privind originea materialelor care urmează să fie transformate. Faptul că acestea au fost sau nu au fost furnizate de cumpărător poate fi de asemenea luat în considerare pentru interpretarea articolului 5 punctul 1 litera (b) din regulament. În cazul în care cumpărătorul a furnizat totalitatea sau majoritatea materialelor din care este fabricată marfa, această împrejurare poate constitui un indiciu în favoarea calificării contractului drept „contract de prestare de servicii". În schimb, în caz contrar, în lipsa furnizării de materiale de către cumpărător, există un indiciu puternic pentru ca un astfel de contract să fie calificat drept „contract de vânzare de mărfuri".

41 Din dosarul prezentat Curții reiese că în acțiunea principală, deși KeySafety a stabilit furnizorii de la care Car Trim trebuia să se aprovizioneze cu anumite piese, nu a pus niciun material la dispoziția acesteia din urmă.

42 În al treilea rând, deși instanța de trimitere nu furnizează niciun fel de informații în această privință, trebuie să se sublinieze că răspunderea furnizorului poate fi de asemenea un element care trebuie examinat pentru calificarea obligației caracteristice a contractului în cauză. În cazul în care vânzătorul este răspunzător pentru calitatea și pentru conformitatea mărfii, care este rezultatul activității sale, cu contractul, această răspundere va înclina balanța către o calificare drept „contract de vânzare de mărfuri". În schimb, în cazul în care acesta este răspunzător numai pentru executarea corectă potrivit instrucțiunilor cumpărătorului, această împrejurare militează mai curând în favoarea unei calificări a contractului drept „prestare de servicii".

43 Având în vedere considerațiile precedente, la prima întrebare trebuie să se răspundă că sunt calificate drept „vânzări de mărfuri”, în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament, contractele al căror obiect este livrarea de mărfuri care urmează a fi fabricate sau produse, chiar atunci când cumpărătorul a formulat anumite cerințe cu privire la obținerea, la transformarea și la livrarea acestor mărfuri, fără ca acesta să fi furnizat materialele, și când furnizorul este răspunzător pentru calitatea și pentru conformitatea mărfii cu contractul.

Cu privire la a doua întrebare

44 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească dacă, în cazul unui contract de vânzare la distanță, locul unde, în temeiul contractului, au fost sau ar fi trebuit să fie „livrate” mărfurile, în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament, trebuie determinat având în vedere locul predării materiale a mărfurilor către cumpărător.

45 Trebuie să se sublinieze de la bun început că, în temeiul articolului 5 punctul 1 litera (b) din regulament, stabilirea locului de livrare a mărfii este la alegerea părților contractului.

46 Astfel, sintagma „în absența vreunei convenții contrare”, care figurează la articolul 5 punctul 1 litera (b) din regulament, arată că părțile pot încheia o convenție pentru a se pune de acord cu privire la locul de executare a obligației în vederea aplicării acestei dispoziții. În plus, potrivit articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament, care menționează sintagma „în temeiul contractului”, locul de livrare a mărfii este în principiu cel stabilit de părți în contract.

47 Pentru a răspunde la întrebarea adresată, Curtea se întemeiază pe istoricul legislativ, pe obiectivele și pe sistemul regulamentului (a se vedea Hotărârea din 3 mai 2007, Color Drack, C-386/05, Rep., p. I-3699, punctul 18, și Hotărârea din 9 iulie 2009, Rehder, C-204/08, Rep., I-6073, punctul 31).

48 Potrivit jurisprudenței constante, norma de competență specială prevăzută la articolul 5 punctul 1 din regulament în materie contractuală, care completează norma de competență de principiu a instanței de la domiciliul pârâtului, răspunde unui obiectiv de proximitate și este motivată de existența unei legături strânse între contract și instanța chemată să se pronunțe asupra acestuia (a se vedea Hotărârile citate anterior Color Drack, punctul 22, și Rehder, punctul 32).

49 În ceea ce privește locul de executare a obligației care formează obiectul cererii, regulamentul definește într-un mod autonom, la articolul 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță, acest factor de legătură pentru vânzarea mărfurilor pentru a consolida obiectivul esențial al unificării normelor de competență judiciară, urmărindu-se să se asigure previzibilitatea acestora (a se vedea Hotărârile citate anterior Color Drack, punctul 24, și Rehder, punctul 33).

50 În cadrul regulamentului, această normă de competență specială în materie contractuală stabilește astfel locul de livrare drept factor de legătură autonom, care are vocația să fie aplicat la toate cererile întemeiate pe același contract de vânzare de mărfuri, iar nu doar la cele întemeiate pe însăși obligația de livrare (Hotărârea Color Drack, citată anterior, punctul 26).

51 Cu toate acestea, nicio dispoziție a regulamentului nu definește noțiunile „livrare” și „loc de livrare” în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament.

52 Pe de altă parte, trebuie amintit că, în cadrul adoptării acestei dispoziții, Comisia, în Propunerea de regulament (CE) al Consiliului din 14 iulie 1999 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială [COM (1999) 348 final], a subliniat că această dispoziție era menită să „atenueze inconvenientele aplicării normelor de drept internațional privat ale statului căruia îi

aparține instanța sesizată” și că această „stabilire pragmatică a locului de executare” era întemeiată pe un criteriu exclusiv de fapt.

53 Mai întâi, trebuie să se constate că autonomia factorilor de legătură prevăzuți la articolul 5 punctul 1 litera (b) din regulament exclude aplicarea normelor de drept internațional privat ale statului membru căruia îi aparține instanța, precum și a normelor de drept material care ar fi aplicabile în temeiul acestuia.

54 În aceste condiții, revine instanței de trimitere sarcina de a examina mai întâi dacă locul de livrare rezultă din dispozițiile contractului.

55 În cazul în care este posibilă identificarea locului de livrare astfel, fără referire la dreptul material aplicabil contractului, acest loc este cel considerat locul unde au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile, în temeiul contractului, în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament.

56 În schimb, pot exista situații în care contractul nu conține nicio dispoziție care să reflecte, fără a se recurge la dreptul material aplicabil, voința părților în ceea ce privește locul de livrare a mărfurilor.

57 În astfel de situații, întrucât norma de competență prevăzută la articolul 5 punctul 1 litera (b) din regulament are caracter autonom, acest loc trebuie determinat în funcție de un alt criteriu care respectă istoricul legislativ, obiectivele și sistemul regulamentului.

58 Instanța de trimitere are în vedere două locuri care pot constitui locul de livrare pentru stabilirea unui astfel de criteriu autonom, aplicabil în lipsa unei dispoziții contractuale. Primul este cel al predării materiale a mărfii către cumpărător, iar al doilea este cel al predării mărfii primului transportator în vederea transmiterii acesteia către cumpărător.

59 Trebuie să se considere, asemănător instanței de trimitere, că aceste două locuri sunt cele mai potrivite pentru determinarea, în lipsa unei clauze contractuale în acest sens, a locului de executare unde au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile.

60 Trebuie să se constate că locul unde au fost sau ar fi trebuit să fie predate mărfurile către cumpărător la destinația finală a acestora corespunde cel mai bine istoricului legislativ, obiectivelor și sistemului regulamentului ca „loc de livrare" în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din acesta.

61 Acest criteriu prezintă un grad ridicat de previzibilitate. De asemenea, răspunde unui obiectiv de proximitate, întrucât asigură existența unei legături strânse între contract și instanța chemată să se pronunțe asupra acestuia. Trebuie să se sublinieze în special că mărfurile care constituie obiectul material al contractului trebuie să se găsească, în principiu, în acest loc după executarea acestui contract. În plus, obiectivul fundamental al unui contract de vânzare de mărfuri este transferarea acestora de la vânzător la cumpărător, operațiune care nu este complet terminată decât în momentul sosirii acestor mărfuri la destinația lor finală.

62 Având în vedere ansamblul considerațiilor precedente, la a doua întrebare trebuie să se răspundă că articolul 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament trebuie interpretat în sensul că, în cazul vânzării la distanță, locul unde au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile în temeiul contractului trebuie determinat având în vedere

dispozițiile acestui contract. În cazul în care nu este posibilă determinarea locului de livrare în acest temei, fără referire la dreptul material aplicabil contractului, acest loc este cel al predării materiale a mărfurilor prin care cumpărătorul a dobândit sau ar fi trebuit să dobândească puterea de a dispune în mod efectiv de aceste mărfuri la destinația finală a operațiunii de vânzare.

Cu privire la cheltuielile de judecată

63 Întrucât, în privința părților din acțiunea principală, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

1) **Articolul 5 punctul 1 litera (b) din Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială trebuie interpretat în sensul că contractele al căror obiect este livrarea de mărfuri care urmează a fi fabricate sau produse, chiar atunci când cumpărătorul a formulat anumite cerințe cu privire la obținerea, la transformarea și la livrarea acestor mărfuri, fără ca acesta să fi furnizat materialele, și când furnizorul este răspunzător pentru calitatea și pentru conformitatea mărfii cu contractul trebuie calificate drept „vânzări de mărfuri" în sensul articolului 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din regulament.**

2) **Articolul 5 punctul 1 litera (b) prima liniuță din Regulamentul nr. 44/2001 trebuie interpretat în sensul că, în cazul vânzării la distanță, locul unde au fost sau ar fi trebuit să fie livrate mărfurile în temeiul contractului trebuie determinat având în vedere dispozițiile acestui contract. În cazul în care nu este posibilă determinarea locului de livrare în acest temei, fără referire la dreptul material aplicabil contractului, acest loc este cel al predării materiale a mărfurilor prin care cumpărătorul a dobândit sau ar fi trebuit să dobândească puterea de a dispune în mod efectiv de aceste mărfuri la destinația finală a operațiunii de vânzare.**

Semnături